

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

honosnější než samotná obytná stavení. Architektura selského baroka je ukázkou bohatství místních sedláků. Obzvláště povedená je v Borkovicích, na staveních s čísly 16 až 19.

O pár kilometrů dál leží na okraji tajemných, do široka se táhnoucích slatin Mažice. I samo jméno vesnice je odvozeno od mazlavé rašeliništní půdy. Střed obce tvoří oválná náves s kapličkou a rybníkem. V roce 1995 byly Mažice vyhlášeny vesnickou památkovou rezervací. Jak vám řekne průvodce: „Některé štíty honosných statků nesou rysy bohaté členitého a plasticky pojetého empírového stylu, jiné jsou plošší, méně zdobené a vynikají čistou hladkou konturou.“ Je tu moc hezky.

Z Mažic to je coby kamenem dohodil k bráně firmy Rašelina Soběslav, od které můžete vyrazit na Naučnou stezku Borkovická blata. Šestikilometrová trasa pro pěší vás seznámí se zdejší specifickou oblastí, která je typická rašeliništní flórou. Uvidíte také ukázky mechanické těžby rašeliny, která zde před lety probíhala. Větší část cesty vede po dřevěných chodnících.

Když se pak vrátíte do Mažic a budete pokračovat po Greenway, dojedete do vesnice

Zálší. Milovníci staré architektury tu mohou studovat postupný vývoj blatského selského stavení v průběhu celého 19. století. Proto také byla vesnice prohlášena památkovou rezervací. Své jméno získala od rozsáhlejších porostů olší podobně jako blízké Klečaty od zakrslých borovic – klečí. Za pozornost tu stojí bývalý zámek s panským dvorem, kostelem Navštívení Panny Marie a farou z první poloviny 18. století. Pokud budete mít chuť na chvíli vyměnit sedlo kola za sedlo na koni, máte právě v Zálší možnost. Je tu jezdecký klub Dolli, který nabízí i jednorázové jízdy.

Pozor na bludičky!

Ale zpět na kolo a hurá do Klečat. Ty vznikly během středověké kolonizace kraje. Na východě se rozprostírají rozsáhlé bažinaté louky, což jsou zbytky třetihorního sladkovodního jezera. Je to tajemné místo, prý tu po nocích tančí zrádné bludičky! Zajímavou stavbou je kaple zasvěcená Nejsvětější Trojici, postavená kolem roku 1800. V roce 1920 byl u severní zdi zbudován pomník zemřelým a padlým vojínům v 1. světové válce.

Cesta dál vede přes Komárov do Svinek a odtud do Vlastiboře a Záluží. Tady si můžete cestu zpestřit návštěvou blatského skanzenu. V objektu bývalé kovárny a domku kováře poznáte, jak vypadala typická blatská světnice. Expozici doplňuje ukázka výroby loutek.

Přes městečko Dráčov, nad kterým se vypíná s bývalou tvrzí také věž původně gotického kostela zasvěceného sv. Václavu, se vracíte už zpět do Veselí nad Lužnicí. Pokud pojedete na výlet v letních měsících, můžete se v Dráchově i vykoupat v místním rybníku nebo řece.

Poslední vesnicí na této trase je Žišov. Kolem návsi jsou zde vystavěny selské grunty a o kus dál stojí menší rolnická stavení. Ačkoliv tu nežije ani 200 obyvatel, místo má bohatou historii. První zmínka o Žišově pochází z 12. století, kdy půda patřila Vítkovům, později pak Rožmberkům. Po vymření rodu dostali veselské panství páni ze Švamberka a po deseti letech přišlo do rukou císaře Ferdinanda II. V 15. století, v době husitů, utrpě-



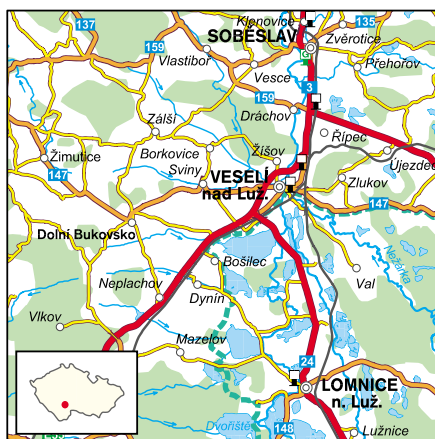
Naučná stezka Borkovická blata vede po dřevěných chodnících.



Veselské pískovny



Bohatě zdobený štít domu v památkové rezervaci v Mažicích



la obec mnoho škod od náboženské sekty adamitů, která tu řádila. Na adamity poslal Jan Žižka své muže, ti je zbili, zajali a 40 lidí tu upálili. Na znamení vděčnosti vojevůdce pak místní lidé nazvali obec Žišov. Dnes se tu obyvatelé snaží vrátit k lidovým tradicím – pořádají masopusty, konají nejrůznější akce, zábavné večery nebo poutě. Na tak malou vesnici to tu docela žije.

K pískovnám a rybníkům

Kraj kolem Veselí nad Lužnicí leží na velkém podzemním jezeře. Je proto typický množstvím rybníků zvláště na jihu směrem k Třeboni. Většinu z nich spojuje Zlatá stoka, ústící do Lužnice na jižním okraji Veselí nad Lužnicí. Rybníky stavěné už od 12. století jsou upomínkou na dobu rozmachu rybníkářství v místech bývalých bažin a močálů.

Cestu touto oblastí je možné začít na naučné stezce, vedoucí po hrázích bývalých pískoven. Tvoří je pět oddělených jezer, která vznikla zalitím jam po těžbě šterkopísku v letech 1952 – 1986. Během těžby tu byly nalezeny kousky vltavínů, ale také úlomky keramiky, které patří do mladší a pozdní doby kamenné. ➔